#ÜhendatudTallinn

Reformierakond

ELUKESKKOND • PERED • EAKAD • HARIDUS • TERVISHOID

ÜHENDATUD TALLINN

KRISTIINE

KRISTEN MICHAL
Paneme linna Sinu heaks tööle!

KAJA KALLAS
Vaktsineerimine hoiab Eesti avatuna

MARTIN KUKK
Teel uute tippude poole

LIIS KLAAR
Kuidas vananeda nagu välismaal?

RISTSÕNA
Võida toredaid auhindu

JÜRGEN LIGI
Ühtsel eestikeelsel haridusel on lõpuks lootust

KRISTEN MICHAL

Tallinna linnapeakandidaat

KAJA KALLAS

Eesti Vabariigi peaminister

“Paremini hoitud lapsed ja vanavanemad. Paremini hoitud eesti keel ja kultuur.”

KAJA KALLAS: LÄHEME VALIMISTELE HEA HOOGA

Peaminister Kaja Kallase juhitud valitsus pole ametis olnud üheksat kuudki, aga üht-teist on sellest ajast juba ette näidata. Näiteks õnnestunud kriisijuhtimise tõttu helikiirusel kasvav majandus, kindlalt sadamasse tüüritud presidendivalimised ning igapäevane töö meie liitlassuhete tugevana hoidmisega. Eelmistel kohalikel valimistel Tallinnas kandideerinud peaminister keskendub sel korral riigijuhtimisele, ent erakonnajuhina on ta kohalike valimiste kampaaniasse kaasatud kõikjal Eestis.

Mis emotsiooniga läheb Reformierakond vastu kohalikele valimistele Tallinnas, Sinu kodulinnas?

Läheme valimistele üle Eesti hea hooga. Tallinn on nendel kohalikel valimistel eriti tähtis. Nagu ka viimastel riigikogu valimistel, on pealinnas meie ees valik, kas minna edasi või vajuda ajas tagasi.

Mis on Sinu jaoks valimiste kõige tähtsam teema?

Linna toimimine. See, kas linnas on tegelikult inimestel mugav elada, või on linn ajale jalgu jäänud ega käi arengutega kaasas. Meile Eestis on alati meeldinud ennast teistega võrrelda, aga tuleb mõelda: kas me võrdleme end nendega, kelle poole tahame püüelda, või lihtsalt nendega, kellest oleme paremad? Tallinn võistleb tööjõu pärast linnadega nagu Stockholm või Helsingi. Aga elukvaliteedi mõttes me millegipärast selles kaalukategoorias ei maadle.

Miks see nii on?

Ma arvan, et Tallinna areng on pikaks ajaks jäänud toppama seepärast, et siin on olnud Keskerakonna ainuvõim. Ainuvõim ei sunni sind arenema, arutama uusi mõtteid, uusi lahendusi. Kui me vaatame Tallinna linnajuhtimist, siis seal on aastakümneid olnud samad inimesed ja põhimõtted, nii et oleks väga imelik, kui nad järsku suure arenguhüppe teeksid. Seda on ka praegusest linnavalitsemisest näha, et paljud head uued ideed – olgu nendeks siis kaasav eelarve või lasteaia kohatasu kaotamine kriisi ajal – tulevad opositsioonist.

Reformierakonna Tallinna valimisprogrammis “Ühendatud Tallinn” on tähtis idee, et linnaruum peab olema turvaline kõigile, nii 8- kui ka 80-aastastele. Kuidas sellega praegu on?

No selles osas on kõvasti arenguruumi. Kui ilm lubab, siis püüan sõita tööle rattaga ja ausalt öeldes on seis see, et kui sa just mööda kõnniteid ei sõida, siis on pidevalt tunne, et võid surma saada. Kui jälle sõidad mööda kõnniteid, siis on need inimesed pahased, kes jala käivad. Asja teevad veel segasemaks kõnniteedele hoogtöö korras maha värvitud punased “rattateed” – tegelikult peaks korralik jalgrattatee olema eraldatud nii jalakäijatest kui ka autodest. Kõrged äärekivid on suur probleem ja siis on teel mingid arusaamatud veetorud, mis tunduvad ka jalgratturile ohtlikud. Selliseid väiksemaid möödapanekuid on väga palju. Aga kõige tähtsam on ikkagi see, et jalgrattaga pole tegelikult kusagil liikuda.

Valitsuse üks tähtsamaid teemasid sel aastal on olnud vaktsineerimine. Kuidas Tallinna linn siin hakkama on saanud?

Oleneb, millega võrrelda. Kui me vaatame näiteks kahte suuremat linna, siis on ilmselge, et Tartu on vaktsineerimisega paremini toime tulnud ja Tallinn ei ole siin väga palju pingutanud. Tartus on praegu (augusti lõpus) vaktsineeritud 72% täisealistest, Tallinnas 59%. Tartu on just omavalitsuse tasandil otsinud innovaatilisi lahendusi, mõelnud nii-öelda kastist välja, töötanud kaasa. Tallinna on pidanud pikalt paluma, pluss Tallinn ei ole kasutanud oma meediavõimalusi, et inimesi tegelikult vaktsineerima ärgitada. Tartu on aru saanud, et selleks, et linnas oleks kõigil turvaline ja me saaksime koolid ja muud asutused avatuna hoida, peab kohalik omavalitsus ka pingutama, sest need on enda inimesed.

Mis Tallinna koolisüsteemiga peale peaks hakkama?

On teada, et Tallinnas on väga palju vanemaid, kes tahaksid oma lapsed panna eestikeelsetesse lasteaedadesse ja koolidesse, aga neid võimalusi lihtsalt ei ole nii palju, kui peaks. Seetõttu on ülivajalik, et eesti keeles hakataks õpetama juba lasteaias, et vajadus teises keeles kooliharidust anda oleks väiksem. Samas peab säilima võimalus süvendatult õppida vene keelt ja kultuuri, nii nagu on süvendatult võimalus õppida näiteks prantsuse keelt ja kultuuri. Alustada tuleks just lasteaiast, sest selles vanuses lapsed imavad keelt endasse nagu käsnad. Mu enda laps käis Belgias prantsuskeelses lasteaias ja sai keele selgeks poole aastaga.

Teine asi haridusega Tallinnas on see, et me arvame, et ühtne eestikeelne haridussüsteem peaks olema algusest peale tasuta. See tähendab, et Tallinnas võiks kaotada lasteaia kohatasu, nagu mitmel pool Eestis on juba tehtud. Põhikool, keskkool ja ülikool on meil tasuta, ei ole loogiline, et alushariduse eest tuleb maksta. Tallinnas on meil meeskond ka välja arvutanud, et linna eelarve piires ei oleks see mingi probleem.

Meie kampaania põhisõnum on “Paremini hoitud Eesti”. Kuidas Sa seda lahti mõtestad?

Mõtlen oma igapäevatöös, olgu siis kriisijuhtimises või suhtluses teiste riigijuhtidega, kuidas Eestit kõige paremal võimalikul viisil hoida, et meil oleks ka tulevikus see väike äge riik, mille üle uhkust tunneme. Paremini hoitud Eesti on paremini hoitud maksumaksja rahakott. Paremini hoitud majandus. Paremini hoitud loodus. Paremini hoitud lapsed ja vanavanemad. Paremini hoitud eesti keel ja kultuur. Meil läheb üle Eesti valimistele vastu 53 nimekirja ja 1207 kandidaati, kelle südames on just seesama soov oma kodukohta paremini hoida.

KRISTEN MICHAL: AINUVÕIM ON KULUNUD, INIMESED VÄÄRIVAD LINNA, MIS TÖÖTAB NENDE HEAKS.

Kristen on sirgjooneline ja lõikava huumoriga, ütlevad teda tundvad inimesed. Tema soe süda on ühendatud tulevikku näitava kompassiga. Koroonakriisi ja kõigile pealesunnitud eralduse aega kasutas ta oma meeskonna ja asjatundjatega selleks, et panna kokku põhjalik plaan, kuidas Tallinnas asjad korda teha.

“Ühendatud Tallinna” programm toob Kristeni meeskonna nägemuses kokku pealinna erinevad piirkonnad, põlvkonnad ja liikumisviisid. Plaani fookuses on lastega perede ja eakate hea käekäik, ettevõtlike tööinimeste huvide kaitse ning linnaruumi kujundamine koduks. Selliseks, mis on põnev ja turvaline, kus lapsed saavad ise liikuma ning rohelus vaheldub uute tehnoloogiate ja põnevate võimalustega.

Teadlaste kirjeldusel on Tallinn Euroopa üks kõige kiiremini segregeeruv ehk lõhestuv pealinn. Lõhestumine on kahjulik linna ja Eesti inimeste tulevikule. See pärsib väikeriigi majandusväljavaateid, noorte tulevikku ning piirab igaühe võimalusi paremini elada. Lõhestumise nõiaringi saab lõhkuda. Aastakümneid süvenenud probleemide lahtiharutamine algab linnavalitsuse hoiaku muutmisest ning hea riigikeelse haridusega algusest: lasteaiast.

„Meil on kaks teed. Kas maailm, kus osa inimesi elab järjest suuremas eraldatuses teistest. Või linn, kus jõukuse suurenemine parandab igaühe elustandardit, tänavaruum on ajakohane, rohelus kasvab ja uued tehnoloogiad ja ettevõtmised on osa Tallinna DNA-st. Minu valik on see, mis linnakodanikele parem: ühendatud Tallinn,“ rõhutab Kristen.

Linnakodaniku pikem, kvaliteetsem ja tervem elu paremas keskkonnas

”Igaüks meist on eriline. Samamoodi on omanäoline iga asum ja kodupaik. Aga mida soovime muuta? Võimestame tugevusi, mitte ei sunni kõike ja kõiki raamidesse ühetaoliseks keskmiseks,” sõnab Michal. “Soovime luua ühendatud pealinna, milles oleme koos tugevamad kui igaüks eraldi.”

Reformierakonna plaan ühendab ruumis linnaosad ning Tallinna Eestiga ja Eesti maailmaga. “Ühendada tuleb kõiki. Inimesi omavahel, et keegi ei peaks olema üksik. Linna ühendame loodusega, tehiskeskkonna säästliku eluga ja linnaruumi aktiivse toimetamise võimalustega,” selgitab ta.

Eerik-Niiles Kross

Kui üldse keegi on võimeline viima Tallinna valitsemises läbi muutused, mis kindlustavad, et Eesti riigi ja rahva huvid on kaitstud, siis on see Kristen Michal.

Michal ütleb, et Tallinnas ei tohi enam edasi minna nii, et kõigil on linnatänaval ebamugav. ”Liiklejad peavad olema liitlased ebasõbralikus tänavaruumis. Ise ja turvaliselt peavad saama liikuda nii 8- kui ka 80-aastane ning eluks kõige vajalikum peab olema 15–20 minuti kaugusel. See hoiab laste tervist, vähendab märgatavalt pere kulutusi sunnitud sõitudele ja neist tulenevat ummikus istumise aega. Laste jaoks on liikumine tervislik, emale-isale jääb rohkem aega enda jaoks ja perele rohkem raha kätte – see plaan on hea kõigile linnakodanikele,” lausub Kristen.

“Ehitame Tallinna-Helsingi tunneli“

Lasteaia kohatasu kaotamine ja hea eestikeelne haridus algusest

Lasteaia kohatasu kaotamise eest seisavad oravad juba aastaid. Kriisiajal õnnestus see kahel korral läbi suruda Tallinnas, aga ka Tartus ja mujal. Meerikandidaadi soov on lahendus püsivaks muuta, et aidata lastega peresid.

”Alushariduse eest makstav 71 eurot kuus ja 854 eurot aastas on suur raha, mis perele ära kulub. Kahe lapsega pere jaoks teeb see rohkem kui 1700 eurot. Kui haridus on ühtne, olgu ka kohatasuga sama printsiip. Põhikoolis, gümnaasiumis ega kõrgkoolis seda pole, miks peaks siis lasteaias kohatasu olema? Ei peagi, kuid Tallinn kulutab raha mujale ja laseb lastega peredel arve maksta. Aga see ei pea nii olema. Meie plaan on selge: meie tulles kohatasu kaob,” selgitab Kristen. Ta lisab, et riigikeelne haridus peab Tallinnas algama lasteaiast, just nii, nagu tahab rohkem kui 70% vanematest.

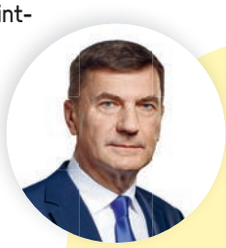

Andrus Ansip

Kristen on hästi organiseeritud ja suure töövõimega. Kiire reaktsiooniga ja oskab aega kasutada. Eestimeelne mees, kellest on Tallinnas palju kasu, soovitan kindlalt.

Meie eakate heaolu ning pikem ja aktiivsem elu

“Ühendatud Tallinna” programmi luues otsiti pikalt vastust küsimusele, mida saaks üks suur linn teha, et meie ja meie isad-emad elaksid vanemaks jäädes tervemana, sotsiaalselt aktiivsemana ning kauem. 60–70-aastastest naistest elab üksi iga kolmas ja 80 eluaastast alates juba pooled. Mida saab pealinn teha? Vastusena sündis aktiivsuskonto, mis olemuselt kingib pensionäridele aega iseenda jaoks.

“Aktiivsuskonto A+ tähendab, et igal vanaduspensionäril Tallinnas on 200 lisaeurot aastas oma isikustatud kontol ning teenusepakkuja juurde minnes saab seda kasutada. Ujulas, teatris, Eesti ajakirjanduse tellimisel ja paljuks muuks, sealhulgas taastavateks ja toetavateks teenusteks,” kirjeldab Michal.

Tema sõnul on aktiivsuskonto parempoolne lahendus, mis lisaks sellele, et aitab meie inimestel kauem ja aktiivselt elada, töötab pihta saanud majandussektorite taastamisel palju paremini kui mistahes toetusprogramm. “See töötab kahte pidi: meie vanemad saavad olla aktiivsemad ja tervemad ning lisaks aitame sektoreid, kus on piirangute ajal raske olnud,“ sõnab Kristen Michal.

Ettevõtliku inimese pealinn ja kiire asjaajamine

Ettevõtlikele inimestele loob Reformierakond Tallinna asutustes rohelise koridori. Linna töökultuur ei tohi pärssida uute lahenduste sündimist, vastused peavad olema kiired ja asjalikud. “Praegune Tallinna kultuur viib ettevõtja bürokraatiakadalippu, kust tee leidmiseks ilmuvad veidi õlise naeratusega tegelased. See lõppeb, kui asjaajamine on lihtne, reeglipärane ja lahendusi otsiv.”

Meie idee kohaselt räägitakse tähtsaimad otsused enne esindusorganisatsioonidega läbi ning luuakse linnale partnerluskogu, kes annab korra poole aasta kohta hinnangu, mis edeneb ja kus kidub.

Ivi Eenmaa

Kristen oskab kinni haarata uuest ja edasiviivast, kuid alati on talle olnud auasjaks ajalooliste traditsioonide hoidmine ning edasiviimine.

Seal, kus asjad ei liigu, tuleb juured alla võtnud tegelastel maksumaksja palgalt lahkuda.

Pealinna planeerimine ja arendamine peavad samuti muutuma. „Meil on korralikud arenguplaanid, muutused näiteks hariduses ja demograafias on ette teada. Aga ikkagi on linn pidevalt üllatunud, kui pärast suurarenduse valmimist tahaksid sinna kolivad inimesed kodukandis vaba aega veeta või seal lasteaiakohta. Planeerime linna 5, 15 ja 50 aastat ette – nii on igaühel teada, millised on tema kodukandi muutused ja tulevik linnas. Lisaks hakkab linnaruum loodusega kokku kõlama,“ võtab Michal kokku oravate valitsemise mõned põhipunktid.

Suured plaanid on tihti teoks saanud

2015. aastast kuni 2016. aasta lõpuni oli Kristen Michal Vabariigi Valitsuse liige, majandus- ja taristuminister. Ta peab väga tähtsaks seda, et sai olla minister, kelle ajal jõudsid eelarvesse kaua

Yoko Alender

Oleme koos Kristeniga arendanud Tallinna suurt visiooni – kaasaegne, ühendatud, parema linnaruumi, parema elukvaliteediga pealinn.

oodatud Haabersti ja Russalka ristmikud ning Gonsiori tänava laiendus. Need olid läbimurded, mida Tallinna inimesed pikalt ootasid.

Ajalukku läheb ka Tallinn-Tartu maantee neljarajaliseks ehitamine Mäoni. See on vaba Eesti ajaloo suurim teetaristu ehitus, mis algas 2017. aastal ning mille maksumus on 170 miljonit eurot. Selle tulemusel saab Tartu Tallinnale viis kilomeetrit lähemale, hoitakse kokku kümme minutit sõiduaega ja paranevad nii liiklusohutus kui ka sõidukiirus.

Ministrina oli Kristen Eesti rahvusliku lennukompanii Nordica asutaja ning koostöös ettevõtjatega sündis toona nullbürokraatia visioon.

Lapsepõlve kodukoht on endiselt südames

“Haabersti on ilus roheline linnaosa ja üks väheseid, kus on nii tiik, järv kui ka meri. Selle südame ehk Väike-Õismäe ümber koonduvad vägagi eriilmelised asumid, nagu Kakumäe ja Tiskre, Mustjõe ja Astangu, Pärnaõue ja Harku järve ümbrus ning rajatav Pikaliiva. Tean hästi, et kõigil neist on oma nägu, vajadused ja probleemid,” räägib Kristen.

Ta on ise Õismäelt pärit, seal lasteaias ja koolis käinud ning 30 aastat elanud. „Õismäe meeldib mulle. Palju rohelust, ükski koht ei ole jalutamiseks liiga kaugel ning sportimisvõimalused on lastele head. Minu lapsepõlves oli põhikoht hoov või Õismäe tiigi ümbrus, kus sai joosta, suusatada ning kelgutada. Jalgpalliväljakutel ja hoovides sai alati palli taguda, vahel ka Harku radadele suusatama minna või sõpradega bussiga Kakumäele ujuma sõita,“ meenutab ta kodukanti.

Lähedased kingivad turvatunde ja kindla tagala

Kristeni jaoks on inimsuhted tähtsad ja peaksid olema alati esikohal. Tal on soe mälestus sellest, kuidas tema vanemad viisid lapsi igale poole, kuhu tollal oli võimalus reisida. “Üritan nüüd isegi samast loogikast lähtuda ja oma lastega ringi rännata, kui

> “Pensionärile Aktiivsuskontoga 200 lisaeurot aastas”

on võimalust," räägib Michal. Ta on oma kolmelt pojalt kõige enam õppinud kannatlikkust, tundnud neist rõõmu, ja kindlasti saanud ka uut sõnavara. "Kolme lapsega on just kannatlikkus hinnas olev voorus. Loodan, et olen selles arenenud. Käskimise asemel aitab sihile saada selgitamine."

Urmas Paet

Olen täiesti kindel, et Kristenist saaks sisuline ja tugev Tallinna linnapea, kellele läheb siinne edasine arengulugu vägagi korda.

Kristen lõõgastub trenni tehes ja raamatuid lugedes. Just sport on tema elus pingete maandaja number üks. "Trennis ma tööle ei mõtle, mängin tennist või käin jõusaalis. Sõidan rattaga, vanasti ka ujusin rohkem," ütleb ta. Lapsepõlvest saadik on jäänud tema püsivaks harrastuseks kalapüük. Ja kalamehelugudele omaselt olla püütud kalad suured.

Michal hindab loodust ja tunnetab, et sellel on uskumatu vägi. "Lähed metsa või järve äärde ja kõik tööalane on hetkega unustatud," mõtiskleb ta. Kui vaadata kaugesse tulevikku, siis ideaalis elaks Kristen 30 aasta pärast maamajas järve ääres, mille keskele viib laudtee, kus mõnusalt kala püüda ja elu üle mõtiskleda. Ehk on siis ka hea tagasi vaadata ja tõdeda, et tallinlastel ongi väärikas linn, mis töötab nende heaks.

Kristen Michali mõttemaailma on kõvasti sisse juurdunud ühe õpetaja tsitaat koolipõlvest: "Kui midagi teha, siis korralikult!". See pakub sisemist motivatsiooni, mille tõttu tahab ta Tallinnale paremat juhtimist ja on valmis selle nimelt tööd tegema.

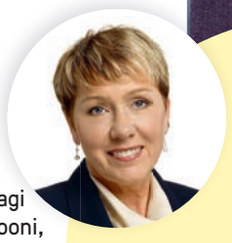

Katrin Karisma

Kristen on korralik ja konkreetne noormees. Tark paistab ka. Oma peret ta hoiab ja suitsu ei tee. Mis sa hing veel tahta võid?

Linnapeakandidaadi elulugu

Kristen Michal (46) on kolme poja isa, kaitseväe reservohvitser ja erialalt jurist. Ta juhib oma kodulinnas Reformierakonna meeskonda ja on Tallinna linnavolikogu aseesimees. Kristenil on töökogemus nii majandus- ja taristuministri kui ka justiitsministrina. Ta on olnud Eesti riigi juhtimises üks tegijatest, hoides üksiti nii parempoolselt liberaalset kui rahvuslikku joont.

Heidy Purga

Kristenil on kindel ja kaugeleulatuv visioon Tallinnast. Ja pole mitte vähemoluline, et ka väga hea huumorisoon.

ÜHTNE EESTIKEELNE KOOL: PÕHJUSED, LAHENDUSED, ARENGUD

JÜRGEN LIGI

haridusminister 2015-2016

Pole teemat, mis erakondi omavalitsuste valimistel rohkem eristaks ja elu enam mõjutaks kui suhtumine eestikeelsesse haridusse. Ühtne eestikeelne kool ja lasteaed on praeguseks igati realistlik ära teha omavalitsuste tasandil, kus Tallinn on asja suurim pidur. Valitsuses ehk üleriigiliselt on ühe partei pidur peal esialgu retooriliselt, aga tegelik tahe saab selgemaks sel sügisel. See ei takista aga otsuseid langetamast omavalitsustes, kes on tegelikud koolipidajad. See oleks nii eestlastele kui venelastele kasulik.

Kui ka riigi tasemel põhimõtteliselt edasi liigutakse, jääb omavalitsus võtmetegelaseks ikka. Ja just Tallinn on osutanud karuteeneid venelastele kõige vihasemalt, lubades kaitsta nende õigust - kokkuvõttes kehvemini elada. Neid alates haridussüsteemist segregeerides on partei kontrollinud ka nende hääli, ent kahjustanud nende huve. Inerts on siin suur, kuid muutused inimeste meeltes siiski toimuvad ja parem elu ootab elamist. Tajutakse, et ainult venekeelses keskkonnas jäädakse ühiskonnas maha, saadakse kehvem haridus ja töö, kehvemad valikuvõimalused üldiselt ja elukeskkonnas, kehvem elatustase ja tegelikult ka kehvem tervis.

Et riigi raha eest pakutakse haridust just riigikeeles, on rahvusvaheliselt reegel, sest nii seotakse ühiskondi kokku. Meie oleme nõukogude pärandina endiselt erand. Isegi hoopis kakskeelsem Läti on teinud palju julgemad otsused.

Miks see juba tehtud ei ole?

Selle reformi realistlikkust tuleb vaadelda ajas. Ühtse eestikeelse kooli ehitamine lükati ühekskümnendate alguses edasi Vene vägede siinviibimise tõttu, hiljem aga muudel poliitilistel põhjustel, millest vaid killuke on põhjendatav meie ebakindla rahvusvahelist positsiooniga enne ELi ja NATO liikmelisust. Kuigi sealtpeale olid haridusministri portfelli hoidnud pea ainult rahvuskonservatiivid, ei leidnud mina 2015. pooleteise aastaga, mis mind haridusteemade juurde kutsuti, haridusministeeriumist jälgi selleteemalisest päevakorrast ega plaanist eestikeelsusele üle minna. Ma mõistan neid, kuna isegi ei tajunud ühiskonna huvi ega valmisolekut, kuid lükkan tagasi kõik etteheited, nagu siin saanuks initsiatiivi näidata ilma haridusportfelli hoidmata.

Koalitsioonikaaslased sotsid, enne mind ka haridusministrierakond, olid 2014 just võtnud sihikule vene valijad ja tõid lauda rea nõudmisi vene keele eelistamisest ja soosimisest. See tekitas pingeid ja ka nende leppimatus ühe minu pisikese Facebooki kommentaariga, mille tegelik kontekst oli etteheide ühiskonda tülli ajavale agendale, oli tolle ponnistuse osa.

“Tallinna haridus eestikeelseks, Kristiine roheliseks“

Valija mõistis siiski mind ja järgnenud haridusministri portfell oli tõuge valdkonda süvenemiseks. 2016./2017. talvel aitas see ära tunda, et eksperdid ning ka venelaste endi hoiakud oleksid eestikeelsele õppele ülemineku poolt.

Ent tagasilöök tuli juba 2016. aasta lõpu võimuvahetusega. Lausa koalitsioonileppesse kirjutati koolidele silmakirjaliku põhjendusega lisarahastus proovimaks juurutada gümnaasiumide 60/40 eestikeelsuse nõuedele mingit leevendust. See raha kadus musta auku, aga suhtumine oli loodud. Kui Reformierakond mu mõtisklused 2017. a. kohalike valmiste programmi näol realiseeris, saime kolmelt koalitsiooniparteilt eesotsas Mailis Repsiga turmtuld. Isamaa võttis viivitamatult teatada, et õppekeel olgu vabatahtlik asi, sotside vastus tuli nende esimehest eksharidusministrilt sõna-sõnalt selline:

Konservatiivid eestikeelse hariduse vastu

“Tallinlased, sõltumata emakeelest, tahavad arutada nende ühist kodulinna edasiviivate positiivsete ideede üle, mitte hääletada valimistel teineteise vastu. Seda kurvem, et Reformierakond üritab taaskord kohalike valimiste eel kütta üles rahvustevahelisi pingeid. Ettepanek kaotada Tallinnas venekeelne kool on nii haridus- kui ka lõimumispoliitiliselt võhiklik, selle eesmärgiks ei ole parandada haridust, vaid hirmutada valijaid ning provotseerida vastureaktsiooni Keskerakonna poolt. Vana roostes suurtükk on jälle lahinguväljale veeretatud. Lisaks vastutustundetule lõhestamisele sillutab see teed Keskerakonna ainuvõimu jätkumisele.”

Kui ma Jevgeni Ossinovskilt aru pärisin, ütles ta hoopis, et see tuleb ära teha, kuid pole selgelt ära põhjendanud oma vastuseisu praktikas. Inimarengu aruanne, mis me algatusele järgnes, oli oma toetusavaldusena ideele kümnesse.

Ent kolme valitsuserakonda ja kahe valitsuse peale nelja, pooled neid “rahvuskonservatiivsed”, ei seganud see maha hääletamast kolme järjestikust Reformierakonna eelnõu, mis valitsuselt sujuva ülemineku korraldamist nõudsid. Seda tehti ideed küll kiites, kuid tehes sisutuid etteheiteid ja rõhutades probleeme, mis aga lahendamise järel just ootavad.

Kuidas üleminek toimub?

Oleme kõik eestikeelseks õppeks vajalikud tegevused ära loetlenud. Stardiks on tarvis otsust. Soovitavalt riiklikku, aga lahendus oleks ka Tallinna vastuseisu murdmine.

Õpetajate (täiend)koolitus tuleb selles suunas käivitada.

Koolivõrgu planeerimisel peab eestikeelsus olema võtmekaalutlusi. On ilmne, et vene kool marginaliseerub, aga sinna lihtsalt maha jääjad oleksid endale ja ühiskonnale potentsiaalne koorem.

Riigil peab olema võimalus sekkuda koolijuhtimisse, kui seal peitub pidur. Õppevara tuleb kohendada ka sellel eesmärgil, kusjuures e-õppevalmidus, mida minu ministriksolekul lubasime just 2020. (koroona) aastaks, kulub siin piirkondlikult eriti marjaks ära.

Ja nii edasi, sealhulgas seitsme seaduse muutmine, omavalitsuste, lapsevanemate, hoolekogude kassamine, piirkondlikud ja koolide arengukavad, tugiteenused ja -rühmad.

Loomulikult pole asi keelepõhises “vene koolide sulgemises”, nagu vastased räägivad, vaid eesti keelele üleminekus alates alates lasteaiast. Lasteaia vanem rühm peaks tagama laste valmisoleku eestikeelseks esimeseks klassiks ja edasi kuluks üheksa aastat, et jõuda gümnaasiumini, kus ametlikult juba on eestikeelne õpe. Nii ei teki ülearust stressi lastes ega õpetajates. Kuid ka vahepealsed aastakäigud ei tohi samal ajal kaotsi minna, vaid peavad samuti eestikeelsust juurde saama.

See pole ka koolide ja klasside mehaaniline liitmine, nagu kardetakse ja mõne kaasamõtleja poolt soovitakse. Küllap jäävad laste ja lapsevanemate koolivalikud üsna sarnasteks, kuid soosima peab siin seinte murenemist ja kokkupuuteid. Venelaste huvi eestikeelse õppe vastu kasvab ja muidugi peab neil olema juurdepääs emakeele ja vene kultuuri süvendatud õppele.

Kõik see parandaks venelaste hariduse kvaliteeti, mis vene koolides on paraku kehvem, ning annaks esmajoones neile senisest paremad väljavaated ja elujärje. Aga ta toodaks ka üldist vaimset dividendi, liidaks inimesi ning teeniks ka eestlaste huve.

MARTIN KUKK

ettevõtja

KUI TEKIB KONKURENTS, SIIS ON KA TALLINNA JUHTIMINE KVALITEETSEM

Olen kahe lapse ise ja suurema osa oma elust elanud Tallinnas. Käisin siin koolis ja ülikoolis ning olen pealinnas töötanud alates keskkooli lõpetamisest. Täna teenin leiba ettevõtjana. Ma olen Eesti kõige kiiremini kasvava hooldekodude keti Südamekodude asutaja ja igapäevaselt seda ettevõtet juhtinud viis aastat. Selle aja jooksul oleme kasvanud Eesti üheks suurimaks hooldekodude operaatoriks. Lisaks tegelen veel ühe ettevõtte käivitamisega, mis on seotud invaabivahendite impordi, müügi ja rendiga. Kuigi ma olen hingelt ja elukutselt ettevõtja, siis minu suureks hobiks on olnud läbi aegade poliitika. Ehkki ma ei ole tegevpoliitik juba pea kuus aastat, tunnen siiski soovi Tallinnas elu paremaks muuta.

Aasta alguses kutsusid sõbrad erakonnast mind Tallinna valimiste teemadel kaasa mõtlema. Täpsemalt siis programmi loomisel osalema ja ideid genereerima, mida võiks teha pealinna juhtimises teisiti. Protsessi käigus sai mulle selgeks, et kui ise ei tee, siis kes see teine su kodukoha ümbrust kuidagi kujundada aitab. Ma ei planeeri täitevametis poliitikasse naasta, aga linna juhtimises kaasa rääkimine volikogu tasemel, tundub mulle tänases eluetapis loomulik väljund ja ma usun, et suudan lisaväärtust pakkuda.

Kandideerin Kristiines, juba nooruspõlvest on see kant mulle tuttav. See linnaosa on koos Mustamäega olnud minu koduümbrus pool elu. Hetkel puutun kokku Kristiinega igapäevaselt. Minu töökoht asub Mustamäe-Kristine piiril ning olen igapäevaselt kursis, mis selles linnaosas täpsemalt toimub.

Neid kohti on palju, mida võiks Tallinnas paremaks muuta. Kuid fundamentaalselt on probleem selles, et Tallinna linnajuhtimises hetkel puudub konkurents ja eksisteerib ühe partei ainuvõim. Kui peale 17. oktoobrit tekib olukord, mil ühel või teisel poliitilisel erakonnal on vaja kokku leppida omavahel selleks, et linna juhtida, siis see juba automaatselt tagab, et linna juhtimine on kvaliteetsem. Miks see on oluline? Just konkurentsitingimustes realiseeritakse parimaid ideid ja tuuakse parimad talendid linnajuhtimise juurde. Usun, et Tallinna valijad suudavad selle muutuse seekord esile kutsuda.

Mida peaks Tallinnas konkreetselt muutma?

Kui oleks võimalus midagi Tallinnas sekundiga muuta, siis ma hommepäev „paneks mehele“ linnahalli mõnele ägedale ideeomanikule, kellel on ka raha ja kes teeks sellest mingi kihvti asja. Selle asemel, et neis varemetes lasta korraldada vetruvatel lagedel ohtlikke üritusi. See maja mädaneb aastakümneid ja on sümboolne häbiplekk, millele ei ole tahetud ja suudetud lahendust leida. Ma leiaks sellele mõne kuuga lahenduse.

Kahtlemata on oluline kõik see, mis on kirjas erakonna Tallinna programmis. Seal on mitmeid teemasid, mille loomise juures olen isegi olnud. Omalt poolt pakuksin ühe teema, mis on lihtne ja praktiline. Ma usun, et koostöös ettevõtjatega on võimalik see parimal moel lahendada. Tänaseks on inimeste tarbimisharjumused väga palju muutunud. Ka mina ei käi enam oma igapäevaseid sisseoste tegemas füüsiliselt poes. Kuid üks kitsaskoht eksisteerib, et kui ma tellin internetist toidukaubad koju, siis ma pean olema kindlal ajal kodus. See ei ole tingimata mugav. Kui nüüd ette kujutada klassikalist Tallinna korter- või eramaja, siis sinna on jäänud vanast ajast postkastid. Miks ei võiks nende postkastide asemel olla külmikuga pakiautomaadid?

Lahendus oleks, et igal leibkonnal on oma kapp või automaat, kuhu kuller saab tuua toitu või vajalikke tooteid. Oluline on see, et inimesel oleks mugav neid igal ajal vastu võtta. Ehk selle vana postkasti asemele võiks leida uue alternatiivi. Ma ei väida, et linn peaks olema selles valdkonnas investor, aga ehk hoopis selle protsessi eestvedaja. Kui linnas kindla ametkonnaga seda eest vedada, siis 3-4 aasta jooksul võiks olla selline asi väga realistlik, et igal perel on postkasti asemel oma külmik-pakiautomaat.

Teine teema, mille juurde varem või hiljem jõuame, on haldusreformi jätk nii, et tekib „Suur-Tallinn“. Saue, Maardu, Peetri, kogu linnaümbruse „kuldne ring“ – see kõik on tegelikult tänaseks juba üks Tallinna linn. Inimesed, kes seal elavad, käivad Tallinnas tööl, vaba aega veetmas või nende lapsed käivad siin koolis. Eesmärk võiks olla see, et tegelikult peaks olema ka kuldse ringi elanike panus Tallinna infrastruktuuri kasutamisse tagatud. Maksubaas võiks olla Suur-Tallinna omavalitsustel üks ja teistpidi võiksid ka kuldse ringi elanikud osaleda Tallinna juhtimises ja saada võimaluse olla valitud demokraatlikult valitud Suur Tallinna volikogus. Kas lahendus

peaks olema selline, et igal omavalitsusel ja linnaosal on oma väike linnapea või vanem ja milliseks täpselt kujuneks otsustusprotsessid, see on debati koht. Järgmise nelja aasta jooksul võiks omavalitsuste ühendamine olla tehtav ja realistlik.

Kuidas poliitika minuni jõudis?

Poliitikasse mineku soov tekkis mul ammu, täpsemalt pronksiöö rahutuste ajal. Ma olin toona keskkooli lõpetanud noor ja tundsin huvi ühiskonnas toimuva vastu. Sellel hetkel tajusin, et siit alates tuleb anda ka oma panus riigi käekäiku. Astusin oma vaadetega kokku mineva erakonna kontorisse, täitsin avalduse ja sain liikmeks. Üks hetk hakkasin ka aktiivsemalt kaasa lööma, kuid paralleelselt töötasin sel ajal erasektoris. Seejärel kutsuti mind erakonda tööle ja 2009. aastal kandideerisin ka ise Tallinna volikogusse. Oma esimesed poliitilised kogemused saingi tollel hetkel Tallinna volikogust, see oli 12 aastat tagasi.

Õige pea saabus hetk, kui Andrus Ansip kutsus mind erakonna peasekretäriks. 2011. aastal toimus uue valitsuse moodustamine ja personalivahetus. Just sellel hetkel kutsuti mind erakonna tegevaparaati juhtima ja ma tegin seda 2011.-2016. aastal. Vedasin mitmete valimiste ettevalmistust ja tagasi vaadates oli väga edukas aeg. Töö käigus kandideerisin 2015. aastal Riigikogusse ja osutusin valituks. Olin seal ainult aasta, kuna tundsin, et jõudsin sinna 15-20 aastat liiga vara. Töö ei olnud kontimurdev, aga noore ja rahutu hinge jaoks liiga abstraktne.

Kui sulgub üks uks, siis avaneb teine. Toona pärast Riigikogust lahkumist asutasin oma endise kolleegi Annika Arrasega Põhjamaade juhtiva kommunikatsioonibüroo Miltton esinduse Eestisse, mis on tänaseks kasvanud siin üle 40 inimesega ettevõtteks. Sellel samal ajal asutasin ka Südamekodud. Selgub, et saan hakkama ka erasektoris töömehena leiba teenides. Need ajad on olnud minu jaoks väga edukad ja kogemusterikkad.

“Kehastaksin volikogus ratsionaalse inimese mõistuse häält. Kindlasti ei lase ma läbi suuri lolluseid”

Maailmas kõrgeid tippe vallutamas

Mulle meeldib vabal ajal reisida ja käia kõrgel mägedes. Ma olen tänaseks käinud paari kontinendi kõrgeimas tipus. Igal aasta või paari tagant võtame sõpradega ette mõne ekstreemsema reisi kuhugi kõrgele mäetippu. Üks aasta käisime Nepaalis Mount Everest'i baaslaagris. Pärast seda Aafrikas Kilimanjaro tipus. Samuti Venemaal Elbruse tipus, kahjuks alla tulles murdsin mitme tuhande meetri kõrgusel ka jalaluu, aga see oli puhas enda hooletus ja õnnelik õnnetus. Eelmisel aastal käisime Mont Blanc'i tipus, mis on Euroopa kõige kõrgeim tipp. Kindlasti plaanin erinevaid künkaid ka tulevikus külastada.

Mul on suur soov ka Tallinn Euroopa tippude hulka viia. Kehastaksin volikogus ratsionaalse inimese mõistuse häält. Kui meil vähegi avaneb võimalus linnajuhtimises kaasa rääkida, siis ma kindlasti ei lase läbi suuri lolluseid. Ühtlasi aitan kaasa ka nende teemade elluviimisel, mida ma varasemalt välja tõin. Kindlasti olen piisavalt efektiivne, et aidata ka Reformierakonna Tallinna programmis olevad lubadused ellu viia.

MIDA TALLINNAS

PAREMINI HOITUD PERED

- Kaotame lasteaia kohatasu. Võit perele = 854 eurot aastas lapse kohta.
- Kvaliteetne eestikeelne haridus lasteaiast alates.
- Pealinn toetab huviharidust ja sporditreeninguid 300 euroga aastas iga lapse kohta lähtuvalt lapse enda valikust ning sõltumata tema vanusest.
- Kodulähedane kool annab kvaliteetse hariduse. E-õppega loome täiesti uusi võimalusi, et iga koolilaps saaks kuulata aineid parimatelt õpetajatelt.
- Linnatänavad ja -ruum, kus lapsed saavad ise turvaliselt liikuda. Vanemad ei pea kulutama aega ega raha sunnitud sõitudele, ummikud vähenevad ja laste tervis paraneb.
- Loome igale 6.–8. klassi õpilasele koolivaheajaks malevavõimaluse, tagamaks töökogemuse ja kvaliteetse ajakasutuse.

PAREMINI HOITUD PENSIONÄRID

- Loome aktiivsuskonto A+, misläbi saab iga Tallinna pensionär aastas 200 lisaeurot aktiivseteks tegevusteks.
- Rajame koostöös riigi ja erasektoriga igasse linnaosasse kvaliteetsed eakate teenusmajad.
- Linnaruum, kus eakad pääsevad ise ohutult vajalike teenuste juurde.
- Jätkame igal aastal pensionäride rahalist toetamist 125 euroga.

PAREMINI HOITUD LINNARUUM

- Turvaline ja tänapäevane tänavaruum. Ei ühtegi liiklussurma ning turvalisus nii 8- kui ka 80-aastaste jaoks.
- Palju omanäolisi asumikeskusi, kus kõik linnaelanikule tähtsad teenused asuvad jalgsi või rattaga 15 minuti kaugusel.
- Puhas, kiire, andmepõhiselt liikuv ja moodne ühistransport, mis vähendab ummikuid ja säästab pere auto peale kuluvat raha.
- Auto või lausa kahe omamine pole pealesunnitud kulu, ulatudes ligi 30%-ni pere eelarvest.
- 21. sajandi reaalajas andmetel toimiv linn, mis ennetab linnakodanike vajadusi sündmuste puhul, aitab vähendada liikuvusprobleeme ning tehisintellekti abil paremat elukvaliteeti luua.

PAREM LINNAJUHTIMINE

- Linna juhitakse ausalt, asjatundlikult ja efektiivselt.
- Võtame esimese pealinnana Euroopas kasutusele Open Govi e-eelarve, kus kogu maksumaksja raha kasutamine on kõigile reaalajas jälgitav.
- Otsuste tegemine on pealinnas selge ja kiire.
- Juhid valitakse konkurssidel ning linna kommunaalteenused on korraldatud efektiivselt, läbipaistvalt ja taskukohaselt.
- Pealinn tegeleb pidevalt ja süsteemselt korruptsioonitõrjega.

S TEHA SOOVIME?

PAREMINI HOITUD TERVIS

- Loome igasse linnaosasse valveperearstikeskused, mis on avatud tööpäeva õhtuti.
- Tagame nädalavahetustel perearstiteenuse kättesaadavuse vähemalt ühes kogu linna teenindavas perearstikeskuses.
- Rajame uue Tallinna Haigla ning arendame seda koostöös PERH-i, erasektori ning arhitektide ja linnaplaneerijatega.

PAREMINI HOITUD ETTEVÕTLIKKUS

- Linn julgustab ette võtma ja on ettevõtjale partneriks nii heal kui ka keerukamal ajal.
- Kui tehakse tähtsamaid juhtimisotsuseid, mis puudutavad erinevaid majandusvaldkondi, küsib linn arvamust suurimatelt ettevõtlusorganisatsioonidelt ja alaliitudelt.
- Loome Tallinnas regulatsioonideta liivakasti põhimõtte ehk aitame koos katsetada, õppida, eksida ja uuesti alustada.
- Ettevõtlikele inimestele tuleb linnaasutustes roheline koridor. See tähendab, et linna otsustajad annavad kiired ja selged vastused ning koos ettevõtjatega sünnib linna tegusid hindav ja tagasisidestav partnerkogu.
- Linnakodanikele ja külalistele turvalise õhtuse ja öise linnaelu korraldamiseks luuakse öölinnapea roll.
- Toetame Tallinna-Helsingi tunneli uuringute ja eriplaneeringu algatamist, et leida püsiühenduse rajamiseks täpsemad võimalused ja ehituslikud lahendused.

PERED

PENSIONÄRID

LINNARUUM

TERVIS

ETTEVÕTLIKKUS

LINNAJUHTIMINE

LIIS KLAAR

tegus eakas

VÄÄRIKAS VANANEMINE

Olen aastaid võidelnud selle eest, et Tallinnas saaks ehitatud mugav ja kodune Teenusmaja eakatele.

Linnavolikogu on küll lisanud teema linna arenguprogrammi, kuid siiani pole linnavalitsus leidnud vastavat krunti, kuhu maja ehitada. Teenusmaja millest räägin ei ole sotsiaalmaja vaid hubane, mugav, turvaline kodu endaga toimetulevatele eakatele. Teenusmajas on väikesed kenad rõduga korterid, aga ka ühised seltskonnaruumid ning teenust pakkuvad asutused nagu õe ja arsti vastuvõtt, juuksur, väike raamatukogu koos arvuti kasutamise võimalusega jne. Majas on 24/7 valve, kui midagi juhtub tuleb abi kohe. Teenusmajas on ka perenaine, kes juhib ja organiseerib maja ühistegevust!

Loodan et tulevastel valimistel saab Reformierakond piisavalt hääli, et olla Tallinna volikogus enamuses ja Teenusmaja saab teoks!

Eesmärke Reformierakonna programmist mida tahaksin veel ellu viia:

- et arstiteenus oleks kättesaadav ka õhtuti ja nädalalõppudel.
- et aktiivsuskonto 200€ saaks teoks.
- et riigikeel oleks eesti keel, nii nagu põhiseaduse I peatükk paragrahv 6 sätestab.

Kuulun generatsiooni, kes sündis vabas Eestis enne sõda. Kuna minu isale oli üheotsa pilet Siberisse broneeritud, teade sellest tuli heade sõprade kaudu, põgenesid vanemad koos kahe lapsega ülepeakaela Saksamaale. Nii kasvasin mina üles paguluses, põgenike laagris Augsburgis.

Kasvasin teadmises, et meie isamaa on Eesti Vabariik, meie emakeel on eesti keel.

Seda teadmist andsime edasi ka oma lastele ja räägin ka lastelastele!

Kui 1991. aastal sai Nõukogude Eestist jälle Eesti Vabariik, oli loomulik, et tulime abikaasaga tagasi oma esiisade maale koos oma poegadega. (Õieti tuli vanem poeg Toivo juba varem, kõigest sellest olen pikemalt pajatanud Facebookis).

Oleme terve perega teadlikult töötanud selle nimel, et Eestist saaks jälle arvestatav riik maailma riikide seas ja et, “eestlane olla on uhke ja hää!”

Olen nüüd elanud iseseisvuse taastanud Eestis 30 aastat! Olen andnud oma panuse heategevuse ülesehitamiseks – mind kutsuti isegi “heategevuse emaks” - naisi oli vaja Riigikokku, kutsuti sinna, praegu olen Tallinna linna volikogus ja ka Kristiine linnaosakogus.

Töötan selle nimel, et meie vanemaealistel oleks väärikas elu ka pensionieas!

See tähendaks mitte ainult, et pensionist jätkuks rohkemaks kui ainult korteri ja söögikulud. Väärikas vananemine tähendab ka, et inimene tunneb ennast oma ühiskonnas hästi ja et ühiskond annab talle seda mida pensionäril vaja on, head terviseteenust, mugavat ja turvalist elamist ning oma huvidele vastavat vaba aja veetmist.

Lisaks veel, et bussipeatused saaks viidud haiglate ette, kergliiklusteede äärde pandaks ka pinke, ratta- ja kõnniteed oleks eraldatud ja hästi valgustatud, lume koristamine kõnniteedelt oleks linnaosade mure koos autoteedega ja eluks olulisem oleks 15 minuti kaugusel.

Sooviks töötada üleltoodud eesmärkide nimel nii volikogus kui ka linnaosakogus lähtudes vanemaealiste soovidest!

KRISTO ENN VAGA

kaitseministri nõunik

SÄRTSAKATE PROGRESSIIVSETE HÄÄLTE EESTKÕNELEJA

Mina, Kristo Enn Vaga, kandideerin Kristiinest Tallinna linnavolikogusse, et minu vastsündinud tütar saaks üles kasvada ühes vinges pealinnas. Soovin anda panuse Tallinnasse, kus on võimalik elada täisväärtuslikku elu, liigelda turvaliselt ning olla eeskujuks naaberlinnadele.

Tallinn vajab värsket õhku

Olen reaalselt mures, et stagneerunud linnavalitsus ei arvesta kõigi linnaelanike soovidega. Pealinnas pikalt ainuvõimu esindanud partei on täielikult sassi ajanud isikliku ja linna rahakoti, suured linnaarendused on lükatud teadmatusse tulevikku ning elanikud ja nende tegelikud soovid jäetud tahaplaanile. Tallinn vajab koalitsioonijuhtimist, et linnavõimu juures oleks esindatud suurema osa elanikkonna huvid.

Mul on siiras soov, värsked mõtted ning tahe ehitada koos teiega paremat pealinna. Tean, et Reformierakonna tugeva meeskonnaga on meil selge siht silme ees, et planeerida paremini ühendatud linn, kus kõik noored-vanad oleksid hoitud ja keskkond au sees. Näen, et Kristiine on omamoodi Tallinna süda ning Kullo huvikeskusest peab saama meie tõmbekeskus!

Noored on meie tulevik

Kõigil meil on oma silmaterad, lapsed, lapselapsed ja nende sõbrad. Need silmaterad vajavad hoolt, kindlust ja teadmist, et nemad on tähtsad. Noorte jaoks on oluline kodulähedane, kvaliteetne ning kättesaadav haridus. Ühtne, kohatasuta haridus on ainuõige lahendus, et vähendada lõhesid, mida on tekitanud aastatepikkune paralleelmaailmade hoidmine hariduses. Noored vajavad esindatust mitte ainult nooremeelsete, vaid ka päriselt noorte poolt. 24-aastase noormehena tean väga hästi, et eakaaslaste ning nooremate huvidel pole Tallinna linnavolikogus eestkõnelejat ning tean, et sobin väga hästi kõikide särtsakate progressiivsete häälte saadikuks. Muidugi alati tuleb meeles pidada, et eakate eest hoolitsevad aktiivsed noored ja see on ka põhjus, miks olen häälekas A+ Aktiivsuskonto toetaja.

Turvalised ühendused

Ühendused peavad arvestama elanike soovidega. Suurema osa teadlikust elust olen tegelenud jalgrattaspordiga. Aktiivse sportlasekarjääri küll lõpetasin, aga jalgratas jääb eluks ajaks mu lemmikliiklusvahendiks. Kuid kasutan ka autot ja ühistransporti või kõnnin, et Tallinnas ringi liigelda. Ühegi liiklusvahendi jaoks pole Tallinnas mugavaid ühendusi, rääkimata sellest, et need oleksid turvalised. Olen kindel, et tulevikulinna, kus 15 minutiga on kõigil võimalik jõuda jalgsi või rattaga arsti juurde, poodi või kultuuriasutusse, on võimalik ehitada.

Turvalise liiklemise vastand on Kristiine ristmik, mis vajab kahetasandilist lahendust, et nii eakad jalgsi kui ka noored ratastel saaksid seda ristmikku ületada ilma närvivapustuseta. Turvalised rattateed kui sõiduteede loomulik osa muudavad liikluse sujuvamaks ning motiveerivad inimesi rohkem kahel rattal liikuma. Nii on meie teed rohkem autovabad. Vähem autosid, vähem müra, vähem saastet – rohkem rõõmu.

Minust

Kodukool oli Kristiine südames paiknev imeline Lilleküla Gümnaasium. Hetkel on käsil õpingud Tallinna Ülikoolis. Elukaaslase Stinnega on meil tütar Emma. Puhkan sportides. Positiivsus viib edasi.

LIINA HERMAKÜLA

näitleja

MÕTLEME ROHKEM LASTELE JA EAKATELE!

Lõpetasin Tallinna Reaalkooli ning Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia. Olen Linnateatri asutajaliige. Hiljem töötasin Vanemuises ja Eesti Draamateatris näitlejana. Lagle Pareki kutsel olin kaheksa aastat seotud ka Pirita kloostriga.

Kristiine linnaosas olen elanud üle 30 aasta ja alati tundnud huvi linnaosa arengu vastu. Nüüd, kus Kristiines elab üle 30 000 elaniku, vajame juurde uusi eestikeelseid lasteaedu ja koole!

Vajame paremat liikluskorraldust, sest Kristiine ei ole ainult läbisõiduhoov, vaid ka kodu väga paljudele Tallinna inimestele ja siin peab olema mugav ja turvaline liigelda kõigil. Vajame uut maa-alust bussiterminali, nagu on Viru keskuses, sest meie, Kristiine elanikud, ei pääse keskusest koju! Et jõuda Sõpruse puiesteelt Koskla peatusesse, tuleb sõiduteed ületada kaheksa korda ja läbida üle poole kilomeetri. Katsuge teha seda kaksikute lapsevankri või rulaatoriga, kui väiksed liiklussaared on ülerahvastatud ning teel on kõrged äärekivid!

Elame 21. sajandil – vaja on mõelda rohkem lastele ja vananevale elanikkonnale!

> **“Elame 21. sajandil – vaja on mõelda rohkem lastele ja vananevale elanikkonnale!“**

LEHO KRAAV

ettevõtja, tütarde isa

AINUVÕIM ON ARENGUPIDUR JA KORRUPTSIOONIRISK

Olen Leho Kraav, pikaaegne digiettevõtja, lõpetanud kaks ülikooli Eestis ja USAs, endine Eesti korvpallikoondise liige. Tegutsen edukalt kuumimates infotehnoloogia, tarkvaraarenduse, digiturunduse, e-õppe valdkondades. Minu ettevõtete käive tuleb kuni 90% ulatuses ekspordist - olulises osas USA turule - ja sealjuures on omanike ringis kõik eestlased.

Elan perekonnaga Kristiines Sinika tänaval alates 2016. aastast, olen kolme tütre isa. Olen võtnud eesmärgi oma aega ja energiat panustada just Kristiine elanike elukeskkonna parendamisse ning viimistlusse, sest tunnen ja näen neid kitsaskohti kõige lähemalt ja tihedamalt.

Hindan “terve vaim terves kehas” mõtteviisi, teostan seda isiklikult jalgpalli, jalgrattasõidu ja mitmekesise lihastreeningu abil.

Pean üliloluliseks kandideerida KOV-i valimistel, et lõppeks ühe erakonna ainuvõim Tallinnas. Ainuvõim on praktiliselt alati arengupidur ja korruptsioonirisk linnakodanike jaoks, kus võidavad vähesed “valitud”, aga kaotavad paljud.

Asjad, mis Kristiines vajavad tähelepanu ja arendust

* Endla tn liiklusturvalisus jalakäijate ja kergliikurite jaoks
* palju paremad kergliiklusteed
* autode aeglustamine väikestel tänavatel lisakünniste ja kiiruspiirangute näol
* rohealade ja tegevusparkide lisamine, lastest eakateni
* ühistranspordi nõrk organiseeritus

MERIKE KALJUMÄE

õpetaja, Kristiine linnaosakogu liige

KRISTIINES PEAB SÄILIMA ROHELUS

Töötan õpetajana ja mul on kaks täiskasvanud last ning viis lapselast.

Olen Kristiine linnaosas elanud kogu oma elu ja siinne elukorraldus läheb mulle väga korda. Soovin, et säiliks linnaosa rohelus ja detailplaneeringud arvestaksid rohkem eramajade keskkonnaga ega rikuks suurte kortermajadega elanike kodukeskkonda.

Olen Kristiine linnaosakogu liige ja kuulun ka sealsesse haridus- ja kultuurikomisjoni. Kandideerides on minu tähtsaimad prioriteedid just lapsed ja eakad.

Väga oluline on see, et lasteaiad saaksid renoveeritud ja lasteaedade õuevalgustus uuendatud.

Eakad vajavad kindlasti abi aktiivseks tegevuseks, mida võimaldab meie erakonna planeeritav Aktiivsuskonto.

HEIDI TORMET

riigikaitsja

KRISTIINES ON HEA ELADA, AGA ON KA PARANDAMISE KOHTI

Kristiine linnaosas olen elanud viimased 14 aastat ja mulle läheb väga korda kogukonna heakord ja turvalisus. Viimase kohalike omavalitsuste valimiste tulemusel sain osa Kristiine linnaosakogu tööst, juhtides turvalisuse ja heakorrakomisjoni. See aitas end kodukoha peamiste teemade ning murekohtadega kurssi viia.

Kristiines on hea elada. Veel kehtib tunnuslause „Aed linna südames“, sest meil on piisavalt palju parke, rohelisust ja oma aiamaadega eramuid. Küll aga muudavad viimaste aastate kinnisvaraarenduste projektid seda rohkem kortermajade ehitamise suunas kui eramajade omanikud sooviksid. Põhilised probleemid, mida aga komisjoni laual on arutluseks olnud on elanike parkimist ja heakorda puudutavad mured, auklikud teed, lumeveo parandamine, asumisisesed piirkiirused ning uute teetõkete paigaldamised. Kristiine piirkonnapolitsei esindaja ütleb, et võrreldes teiste Tallinna linnaosadega on Kristiines kuritegusid ja väärtegusid vähem; peamiseks probleemiks on Kristiine keskuse esised korrarikkumised ja valgustamata alad.

Kuigi Kristiinesse on loodud mitmeid välijõusaale ja laste mänguväljakuid, siis mitmed Kristiine lasteaiad on endiselt amortiseerunud ja vajavad tõsisemat remonti ning investeeringuid. Samuti on meie asumis kohti, kus puuduvad kõnniteed, sõiduteede ääres on endiselt kraavid ning seetõttu on jalakäijad sunnitud liikuma sõiduteel. Kristiine ristmik on ühe tihedaima asustusega liiklussõlm Tallinnas, kuid Tulika tee rekonstrueerimiseprojekt ühe, teise või kolmanda tegevuskava osas on endiselt ümbertegemisel. Puudusi võib leida ka osade ülekäiguradade turvalisuse ja nende valgustuses.

Sellele vaatamata on hea tõdeda, et kristiinelased panustavad oma kogukonna “Teeme ära” talgutel, toimib lehevedu ja talvisel ajal jagab linnaosa graanuleid libeduse tõkestamiseks, Päästeamet panustab kodu tuleohutuks projekti ja teostatakse erinevate teede rekonstrueerimisi. Üheskoos panustades saame muuta oma kodukanti paremaks, turvalisemaks ja seeläbi saame paremini hoitud Eesti!

MERLIN KIVISALU

Kristiine linnaosakogu liige

KRISTIINELE ÜHTNE KESKUS

Olen pärit Läänemaalt, ent Kristiine on olnud minu kodu juba pea 12 aastat ning seetõttu läheb mulle kohaliku eluolu parendamine väga korda. Minu arvates on just kohalikud inimesed need, kes on vundamendiks linnaosale ja teavad, mis on piirkonna kõige suuremad murekohad. Ja seetõttu võiks rohkem kuulata ja kaasata linnaosa inimesi erinevatesse protsessidesse.

Toetan väga linnaosas kogukondade tekkimist, sest koos oleme tugevad ja saame tegutseda ühise eesmärgi nimel.

Paremini juhitud linnaosa

Soovin, et linnaosa oleks juhitud ausalt, asjatundlikult ja edasipürgivalt. Kui aga murekohtadest rääkida, siis 3 teemat on mulle väga olulised ja millega peab kindlasti tegelema.

Esiteks tuleb uuendada kõik lasteaiahooned ja parandada nende välisvalgustust.

Teiseks tuleb teha uus Kullo keskus koos saaliga, mis mahutaks 500 inimest.

Kolmandaks tuleb tuua raamatukogu linnaosa keskusele lähemale.

Ja lisaks. Kristiinekana sooviksin, et Kristiines oleks üks ühtne keskus, kus ennast saab tunda hästi nii vana, kui ka noor. Kus saavad erinevad vanusegrupid tegeleda erinevate tegevustega, niisamuti on olemas raamatukogu ja kus ei puuduks saun.

Seisan kindlasti hea selle eest, et selline keskus Kristiinesse loodaks.

PILLE SEI

kristiinekas ja 3 lapse ema

ROHKEM PINKE JA HUVITAVAID MÄNGUVÄLJAKUID!

Olen kolme lapse ema ja elanud Kristiines üle 20 aasta. Kindlasti soovin, et siin oleks tore elada nii väikestel kui ka suurtel. Kristiine vajaks kindlasti rohkem pinke kõnniteede äärde, kus jalga saaks puhata nii noor kui ka vana.

Samamoodi on vajalik vaadata üle mänguväljakud: lisada huvipakkuvaid atraktsioone ka vanematele, enam kui 12-aastastele lastele ning mänguväljakute kõrvale tekitada nii-öelda puhkeala pinkide ja laudadega, kus saaksid vanemad ja lapsed keha kinnitada.

“Kristiines peab säilima rohelus“

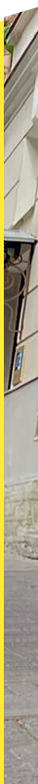

HANAH LAHE

keskkonnaaktivist

KLIIMAKAVA IGALE TALLINNA LINNAOSALE

Tallinn on ainuke linn Eestis, millel on oma iseseisvad haldusüksused, linnaosad. Iga linnaosa ja selle elanikud, keskkond, linnaruum ja olemus on täiesti erinevad, näiteks Nõmme ja Lasnamäe. Kuidas saab siis olla nii, et kliimakava, mis neile kehtib, on üle linna ühine?

Hetkel saab iga linnaosa tõlgendada kliimakava erinevalt, seda muidugi juhul, kui neil selle vastu üldse huvi on. Kes ja kuidas kontrollivad kliimakava täitmist linnaosades ja linnaosavalitsustes? Kas kõik linnaosavanemad ja linnaosakogud on dokumendiga üldse tutvunud?

Tallinna kaheksast linnaosast vaid ühel linnaosakogul, Nõmmel, on keskkonnakomisjon. Protokollidest selgub, et komisjonis arutatakse pigem planeeringute jm elukeskkonnaga seonduvate teemade üle, kliimateemalisi või kliimakava arutelu aga pole kordagi olnud. Kus siis arutlevad Tallinna linnaosakogud kliimaprobleemide ja nendega seonduvate väljakutsete üle? Hetkel tundub, et mitte kuskil – ja seda on ka näha Tallinna linnapildis.

Tallinna kliimakavas on linnaosi mainitud mitu korda, aga linnaosade vahelist koostööd mitte. Kui linn on haldusliikult jagatud linnaosadeks, on ju loogiline, et ülelinnalise eesmärgi saavutamiseks peaksid kõik haldusalad ühiselt koos töötama – ometi on see oluline tõik kliimakava koostajatel vist ununenud või vähemalt selgusetult esitatud.

Igal linnaosal peaks olema oma kliimakava, mille koostamisel lähtutakse Tallinna kliimakavast ja üleriiklikust roheleppest. Linnaosa saab seada vastavalt enda olemusele ja võimalustele kliimaeesmärgid ning neid siis koordineeritult teiste linnaosadega täita.

Tallinnal ei ole tarvis aastas ühel laupäeval väikesel teelõigul piinlikult jäljendada Tartu autovabaduse puiesteed, pidada kliimapiknikke ja visioonikonverentse. Meil on tarvis hakata täitma kliimakava ja niimoodi, et tehtul oleks käegakatsutav ja silmadega nähtav tulemus.

REFORMIERAKONNA PLAANID KRISTIINE ARENDAMISEKS:

- Kaotame lasteaia kohatasu.
- Teeme Lepatriinu, Vindi ja Kristiine lasteaiad korda ja ohutuks.
- Investeerime lasteaedade valgustusse.
- Lisame mänguväljakute juurde piknikulauad ja toolid.
- Teeme Kullost mitmeotstarbelise (raamatukogu, kontserdisaal) tõmbekeskuse.
- Tagame Löwenruh' pargis sportimisvõimalused: välijõusaal, palliplats jm.
- Säilitame linnaosa rohelust ja pöörame rohkem tähelepanu haljastusele.
- Toetame rohepööret ja kaasame linnaosa elanikke rohemajanduse arengusse.
- Parendame linnaosa jäätmemajandust ja teeme jäätmete sorteerimise elanike jaoks mugavaks.
- Ehitame Kristiine ristmiku kahetasandiliseks.
- Teeme Laki tänava ja selle lähedal olevad teed korda.
- Muudame kvartalisisesed teed ohutumaks ning kehtestame neil 30 km/h kiiruspiirangu.
- Ehitame suurima liiklusega teedele turvalised jalgrattateed.
- Parendame linnaosa ühistranspordiliine.
- Rajame Kristiinesse valveperearstikeskuse.
- Rajame Kristiinesse teenusmaja ehk kogukonnamaja eakatele.

Pensionärile Aktiivsuskontoga 200 lisaeurot aastas

Kaotame lasteaia kohatasu = võit perele 854 eurot aastas

Kvaliteetne eestikeelne haridus lasteaiast alates

Parem linnaruum – lapsed ise liikuma, uued trammiliinid

Ettevõtlikule inimesele roheline koridor

Valveperearstiteenus peale tööaega

TEEME KOOS TEIEGA KRISTIINE PAREMAKS!

Kui soovite kaasa lüüa, võtke ühendust Tallinna arendusjuhi Carmen Illakuga aadressil: carmen@reform.ee

Reformierakond

PAREMINI HOITUD TALLINN

VALI PARIM MEESKOND TALLINNAS, VALI REFORMIERAKOND!

TULE VALIMA!

SINU HÄÄL LOEB!

E-VALIMISED:
11. oktoober kell 9.00 kuni 16. oktoober kell 20.00 www.valimised.ee

EELHÄÄLETUS:
keskuste jaoskondades 11. –14. oktoober ja kõigis jaoskondades 15.–16. oktoober kell 12.00–20.00

VALIMISPÄEV 17. OKTOOBER:
hääletamine kõigis jaoskondades kell 9.00–20.00

11.–14.10.2021
Kell 12.00 kuni 20.00 toimub eelhääletamine vähemalt ühes linna määratud jaoskonnas, ka väljaspool elukohajärgset valimisringkonda.

11.–16.10.2021
Toimub elektrooniline hääletamine.
Hääletamine algab 11. oktoobril kell 9.00 ja kestab ööpäev läbi kuni 16. oktoobril kell 20.00.

15.–16.10.2021
Kell 12.00 kuni 20.00 toimub eelhääletamine kõigis valimisjaoskondades ning eelneva taotluse esitamisel ka kodus.

17.10.2021
Kell 9.00 kuni 20.00 hääletamine kõigis jaoskondades ning eelneva taotluse esitamisel ka kodus.

IN OTS / 4256 / IN 012
Roomaja
Põrisev täht
Teoreemi lõpp
Hingeldustõbi
Skandium
Maksma ingl k
Räppar
Mi
Restoran Raekoja platsil
Kandidaat, eesn-ga (MEP)
Susisev täht
Filmiauhind
2 pikka vokaali
Reformierakonna lubadus peredele
Kandidaat Andres ... (minister)
Kandidaat ... Alender
Siis on pioneer valmis
Destilleerima
Itaalia auto
Meremärk
Raamatusari
Noot
Vähene
Mitte üleval
Trepikoja lukk
Hong-Kong
Tai raha ingl k
Reformierakonna lubadus pensionäridele: ... 200 eurot aastas
Liiter
Tšernoböli insener
Argoon
Prants end lauljatar
Kaukaasia hobuveok
Jaapani end suusaäss
Kõnepuue
Helilooja
Kõige rohkem
Astaat
Prantsusmaa filmilinn
Logisev sõiduk
Kaalium
A4 pooleks
Riik Aasias
Stockholmi kaubamaja
Moes
Piiblilaevnik
... Maiste
... Matsalu
Poolaka ei
Milline on Reformierakonna nägemuses Tallinna linnaruum?
Ural Great
Pikamaateatejooks
Temake vene k
Ebaõige
Lennuvõimetu lind
Eesti Aeg
„... pardipoeg"
Järjest tähed
Ühesugused tähed
...leo, ...pesa
Public Law
Riik Euroopas
Ukraina nalja- ja turismilinn
Sina
Mõtlev kehaosa
Rahvusvah Tööorg
Väike arv
Alumiinium
Loomasööt
Tax Return
Alevik Tartumaal
Oh'i semu
... Lundver
Püstolimark
Kõrvuti tähed
Paps ingl k
Elu seeski
Sellel
Tallinna vabrik
Meie planeet
... Witherspoon
Detailide üh viis
Kaa
Mitte võõrad
Tagumik kõnek
Pudrurelv
Meid vene k
Aus saunamees i...
ETV kultuurisaade
India malekuulsus
Europarlamendi liige
Supilusikas
... Remo, ... Diego
Mi-bemoll
Nad
365 päeva
Kloostriasukas
Rõngassaar
Rand Eestis
Kandidaat Kristina Šmigun-...
Kellaviiejook
...gram
Piiripunkt
... Benton
Reformloom
... Uit
Hapnik
Tänav Hiiul
Ohe
Ristsõnaonu
Ateena vutitiim
Sugulane
...-de-France
Research Institute of Highway
Toorium
Jaapani lauamäng
Munalinnud
Germaanium
Vetsutäht
Ei ingl k
Pikaldane
Tallinna kampaania põhisõnum
Miami kossutiim
Söögiriist
Tänav Veerenni asumis

Kõigi nende vahel, kes lahendavad ristsõna ja saadavad meile õige vastuse, loosime välja 10 vihmavarju ja meepurki!

Lahendusi ootame kuni 17. oktoobrini meilitsi aadressil: carmen@reform.ee

VALI PAREMINI HOITUD KRISTIINE, VALI REFORMIERAKOND!

JÜRGEN LIGI 1077

haridusminister 2015-2016

MARTIN KUKK 1078

ettevõtja

LIIS KLAAR 1079

tegus eakas

KRISTO ENN VAGA 1080

kaitseministri nõunik

LIINA HERMAKÜLA 1081

näitleja

LEHO KRAAV 1082

ettevõtja, tütarde isa

MERIKE KALJUMÄE 1083

õpetaja, Kristiine linnaosakogu liige

HEIDI TORMET 1084

riigikaitsja

MERLIN KIVISALU 1085

Kristiine linnaosakogu liige

PILLE SEI 1086

kristiinekas ja 3 lapse ema

HANAH LAHE 1087

keskkonnaaktivist

Reformierakond

PAREMINI HOITUD KRISTIINE

Loe meie inimeste ja plaanide kohta lähemalt:
www.reform.ee/kov-valimised-2021/piirkond/tallinn ja leia meid ja